

Subbuteo-

JOURNALEN

STORT DOBBELTNUMMER

NR1/NR2 1991

Tromsøs Gaute Helstrup i aksjon for Norge under Subbuteo-VM i Roma.

Gaute spilte glimrende og plasserte seg blant de åtte beste.

FAKTA OM SUBBUTEO BORDFOTBALL

- Anslagsvis 5—8 millioner utøvere i 32 land.
- Hvert land har sitt eget nasjonale forbund, og disse er igjen tilsluttet det internasjonale forbundet FISA.
- Det arrangeres henholdsvis EM og VM annethvert år. Mesterskapet foregår på samme tid og — hvis mulig — i samme land som fotball-EM og fotball-VM arrangeres det året.
- Det første Subbuteo-VM ble arrangert i London i 1970.
- Regjerende norgesmester i bordfotball er Gaute Helstrup fra Tromsø.
- Regjerende verdensmester i Subbuteo bordfotball: *Angelos Tsakiris, Hellas (senior)*
Vasco Guimaraes, Portugal (junior)

SUBBUTEO-JOURNALEN

Organ for Norges Bordfotballforbund.

Utkommer med 4—6 nummer i året. Sendes til alle medlemmer av NBFF.

Ansvarlig redaktør: Audun Flaaten

Bladets adresse: Subbuteo-Journalen, Postboks 1404, 3701 Skien.

Layout, sats og trykk: Erik Tanche Nilssen A.s, Skien

MUNCH
74

Roma 1980

BARCELONA
'82

EUROPEAN
CHAMPIONSHIPS
1984

Endelig er vi her igjen — dessverre en måned eller to senere enn antatt. Vi lover imidlertid at medlemsbladet i inneværende år skal komme som planlagt, det vil si med 4—6 nummer i året. Responsen har vært god når det gjelder medlemmer til forbundet, og vi ser lyst på sportens fremtid i Norge.

Høsten og vinteren 1990/91 har vært rik på begivenheter, iallfall i bordfotballens kraftsentrum Skien/Porsgrunn. Storturneringen Telemark Open (oktober) og Kongerød Cup (januar) har vært arrangert, og ikke minst: Landets første offisielle ligamesterskap er ferdigspilt i Grenland. Her var det nærmere 40 spillere som deltok i fire divisjonsavdelinger, i tillegg til at man også avviklet en "FA-cup" (cupmesterskap). Utfordringen går ut til andre deler av landet om å komme i gang med lokalligaer og andre turneringer, gjerne med påfølgende pressemdlinger og invitasjoner til den lokale sportspresse. Det siste har vært mye av grunnlaget for suksessen i Skien/Porsgrunn, der avisene har ofret brukbart med spalteplass på Subbuteo-referat og Subbuteo-tabeller. Vi i NBFF står mer enn gjerne til disposisjon med råd og annen støtte i forbindelse med avvikling av ligaspill og andre turneringer.

Alt har imidlertid ikke vært like gledelig, og da tenker vi på den ansvarsløse holdning mange har når det gjelder påmelding til turneringer. Dette var noe arrangørene av Kongerød Cup fikk erfare denne måneden. Saken er at mange melder seg på turneringer, for så å melde seg av kanskje bare dager i forveien. EN SLIK SITUASJON ER UHOLDBAR FOR ARRANGØRER AV TURNERINGER OG MESTERSKAP. Det gjør ikke saken bedre at de som melder seg på, ofte er svært sent ute med betaling av stevneavgift, og i en del tilfeller opplever arrangørene at pengene ikke er betalt inn OG at disse deltagerne melder avbud bare dager før turneringen skal avvikles. Det skulle vel ikke være nødvendig å ha arrangert mesterskap selv for å forstå at dette skaper håpløse arbeidsforhold for de som ofrer tid og krefter på å arrangere mesterskap. Oppfordringen er derfor klar til alle Subbuteo-spillere: VIS ANSVAR — man kan bare ikke tillate seg å melde avbud en dag eller to før en turnering skal ta til. Selvsagt er det presserende ting som kan dukke opp som gjør at man må trekke seg, men det vi vil til livs, er den uansvarlige "la-det-skure-og-gå"-holdningen. Det er også klart at man heretter i absolutt alle turneringer må betale avgift samtidig med at man melder seg på — da slipper iallfall arrangøren å tape penger på slike forfall. I den omtalte Kongerød Cup som ble arrangert nå i januar, satt arrangørene igjen med flere premier som ikke ble delt ut på grunn av de mange forfallene.

Et par ord til om turneringer: Man må ikke være redd for å melde seg på. Det er tross alt ikke livet man spiller om, og om det bare var de med vinningsjanser som stilte opp i en turnering, ville det vel bli ganske glissent i lokalet. Husk at vi først og fremst spiller for å ha det gøy, samtidig som det alltid er morsomt å kunne spore egen fremgang. Fremgang blir det nemlig hvis man deltar aktivt i turneringsspill. Man lærer ALDRI reglene på ordentlig måte før man har spilt en turnering under kyndige dommere, og man blir ALDRI en bedre spiller hvis man ikke våger å møte bedre motstandere. Det har i første rekke vært juniorklassen som nå i alle store turneringer har blitt skadelidende av skral påmelding, og vi vil spesielt oppfordre de mange juniorspillerne om å delta i turneringer. Det er et stort misforhold mellom antall juniorspillere som er medlemmer i NBFF og de som deltar i turneringsspill. Både i junior- og seniorklassen er man garantert minst tre kamper i løpet av et mesterskap, så ingen behøver å være redde for å bli slått ut etter første kamp.

Vi håper derfor på solid oppslutning under NM i april, og ønsker nye og gamle spillere hjertelig velkommen — ikke minst førstnevnte kategori.

Roma-VM – en opplevelse for livet

La det med gang være sagt: Subbuteo-VM 1990 i Roma ble en uforglemmelig opplevelse for den fem mann sterke norske delegasjonen som hadde tatt turen til Italia uka før fotball-VM. For den som noensinne måtte tvile på at Subbuteo kan drives som seriøs idrett, ville en tilskuerplass i Luna Park vært en helbredende kur. Her møttes eliten fra 25 land til kamp om det 6.offisielle VM i Subbuteo, og konkurransen om VM-titlene i senior og junior var hard og intens. Her var alt som hører med: Heftig krangel om dommeravgjørelser, ulidelig spennende skuddkonkurranser etter ekstraomganger, og selvsagt først og fremst en eminent demonstrasjon av utrolig presisjon, skuddstyrke og psykisk styrke hos de beste utøverne. Noe overraskende for de fleste (og til stor skuffelse for produsenten av Subbuteo) var det til slutt Hellas og Portugal som sikret seg VM-tittelen i henholdsvis senior- og juniorklassen. Grekeren Tsakiris slo Fernandez fra Frankrike med 2-1 i seniorfinalen, mens Vasco Guimaraes fra Portugal sikret seg gullmedaljen i juniorklassen med 3-2 over hollenderen van Brakels.

For Norge innebar årets VM at rødt, hvitt og blått var representert for første gang på åtte år i et internasjonalt mesterskap. Norge stilte nemlig utøvere i både junior- og seniorklassen i Barcelona-VM i 1982, men Subbuteo hadde dengang ikke noe særlig fotfeste i Norge. Gaute Helstrup (Tromsø) og Andre Paulsen (Oslo) var etter NM i Skien

kvalifisert til å forsvare de norske fargene under årets VM. Gautes innsats var over all forventning, og 14-åringen fra Krokeldalen i Tromsø ble faktisk uoffisielt nummer fem (!) i VM. I sylskarp konkurranse med 24 andre spillere innebar dette at han slo seg frem til mellomrunden, der han omsider måtte melde pass mot selveste verdensmesteren: Guimaraes fra Portugal. Andre Paulsen var ikke akkurat heldig med trekningen i seniorennes innledningsrunde. Han møtte her nemlig belgieren Demarque (rangert blant de fire beste i verden), i tillegg til representantene fra Nord-Irland og Gibraltar. (La det for ordens skyld med en gang være sagt at Gibraltar i Subbuteo-sammenheng er velrennomert, blant annet vant landet junior-VM i 86.) Andre (25) tapte 0-5 for gibralteren i åpningskampen, fortsatte med 1-4 mot Nord-Irlands representant, før bomben smalt i den siste kampen mot belgieren de Marco. Andres oppsiktsvekkende 3-3-kamp mot belgieren var en av mesterskapets store overraskelser, men dessverre for vår representant var det ene poenget ikke nok til å avansere i mesterskapet.

Alle deltagere og lagledere var innkvartert på Hotel Princess under mesterskapet, og ryktene svirret i korridorene kvelden før mesterskapet om at arrangørlandet Italia var forhåndsbestemt til å vinne en av VM-titlene, koste hva det koste skulle. Hvor mye hold det var i disse påstandene er vanskelig å si, men

udiskutabelt er det at produsenten av Subbuteo, Waddingtons Games i Leeds, ønsker at en av de store nasjonene vinner EM og VM. Og når vi da snakker om store, mener vi store i betydning innbyggertall og ditto potensielle kjøpere av spillet. Det har selvsagt en kolossal reklameverdi hvis f.eks. importøren i Italia, Frankrike, Spania og Tyskland kan reklamere med at en av landets utøvere er verdensmester i Subbuteo Bordfotball. Slikt betyr selvsagt enormt for salget i disse store landene, for ikke å snakke om Storbritannia. Ingen av de britiske nasjonene (Subbuteos hjemland) hadde lyktes i å vinne EM eller VM noengang før Roma-VM, og også denne gang måtte britene reise tomhendte hjem. I stedet var det altså uanselige Portugal og Hellas som stakk av med VM-titlene – ingen av dem land med stor kjøpekraft. Skuffelsen var nok derfor stor hos produsenten, og enda større hos den italienske importøren Parodi (det VAR hans egentlige navn!). Sistnevnte reiste i raseri og skuffelse da den italienske representanten tapte på shoot-out i juniorennes semifinale. Baggiatto, som på forhånd var ansett som den kanskje største favoritten i seniorklassen, ble slått ut i mellomrunden – på målforskjell. Belgieren Demarque, som altså er rangert blant de fire beste i verden, tapte "uforklarlig" (?) 0-5 for franskmannen i den avgjørende kampen, og Italia røk derfor ut på målforskjellen. Det var flere enn en som mistenkte belgieren for med vitende og vilje å legge seg på ryggen slik at Italia skulle bli slått ut.

Tilbake til Norges kamper i VM: Gaute var førstemann ut i juniorturneringen, og motstander var den sterke østerrikske junioren.

Gaute Helstrup, Norge.

Gaute var tydelig nervøs i sin debut-kamp i VM og tapte 0-3. Den neste kampen mot Danmark skulle imidlertid vise seg å bli historisk, i den forstand at Norge her tok sine første poeng noengang i et internasjonalt Subbuteo-mesterskap. Det ble en hard og spillemessig jevn batalje, og det måtte er straffespark til før Gaute fikk hull på byllen. 14-åringen holdt nervene i sjakk, og satte straffesparket iskaldt i mål. Etter denne scoringen løsnest det for Gaute, nervene slapp taket, og spillet "satt" bedre. Sluttresultatet ble hele 3-0 i favør av Gaute. Deretter ble det tap, men Gaute sikret seg billett til mellomrunden ved å utklasse Kypros representant med 7-0. I søndagens mellomrunde ble det tap mot suverene Guimaraes fra Portugal (som altså gikk helt til topps i mesterskapet) og seier mot Frankrike. Gaute tok dermed annenplassen i sin

mellomgruppe, og kan derfor regnes blant de åtte beste i verden. En uhyre sterk prestasjon av 14-åringen, som ble lagt merke til i internasjonale Subbuteo-kretser.

Andre Paulsen hadde, som tidligere nevnt, trukket knallharde motstandere i sin innledningsgruppe, men leverte en innsats det står all respekt av. Andre røk 0-5 i åpningskampen mot Gibraltar (som i Subbuteo-sammenheng absolutt ikke er noen lilleputt-nasjon), men sifrene lyver om den spillemessige fordelingen i kampen. I den andre kampen var det ufordragelige McNally fra Nord-Irland som stod for tur. Også det en meget god spiller, men mildt sagt upopulær på grunn av sine mange innfall som tar sikte på å distrahere og psyke ut motstanderen. I Roma favnet dette et bredt register, fra å krangle om hvilken banchalvdel man skulle bruke under oppvarmingen, til å fly rundt med et gedigent, klirrende nøkkelknippe dinglende i beltespenna under kampene. Andre lot seg ikke forstyrre nevneverdig, og spilte jevnt med iren. Sistnevnte tok riktignok ledelsen 1-0, men Norges representant utlignet på overtid i 1.omgang på et praktfullt frispark.

Frisparket måtte tas på overtid ettersom McNally vanen tro brukte mange minutter på å kjefte dommeren nord og ned for den soleklare frisparkavblåsningen. Andre lot seg altså ikke distrahere, og panget inn 1-1. I 2.omgang stod kampen og vippt, og Andre fikk helt uforståelig annullert en scoring som ville gitt 2-1. I stedet var det nord-iren som kom tilbake og vant kampen 4-1. Oppgjøret mot belgieren Demarque har vi nevnt tidligere: Andre greide altså sensasjonelle 3-3 mot en spiller som før mesterskapet var ranket blant de fire beste i verden.

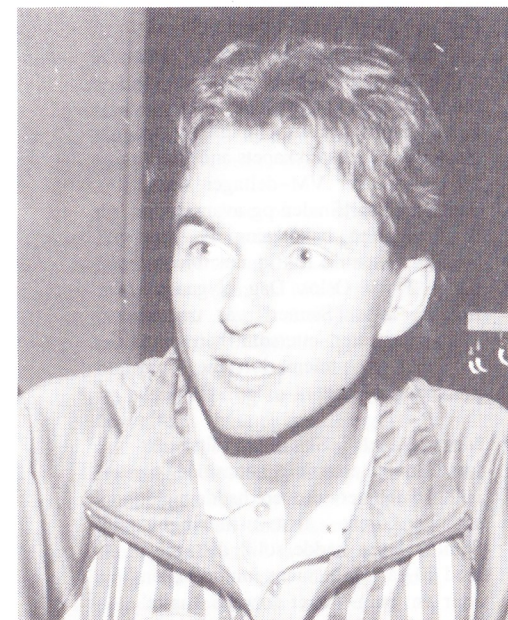
Semifinalene i mesterskapet ble altså spilt uten innslag av verken norske eller andre nordiske deltagere. Ikke britiske deltagere heller, for den saks skyld – årets VM ble atter en gang en gedigen skuffelse for bordfotballens hjemland, som ennå ikke har vunnet noen internasjonale titler. Større glede var det nok i den portugisiske leiren, som altså kunne innkassere en VM-triumf gjennom junioren Vasco Guimaraes. Vasco var suveren under hele mesterskapet, og imponerte stort med sin hurtige spillestil, uten at dette gikk ut over presisjonen og treffsikkerheten. Hollenderen Jari van Brakels ble satt på plass med sifrene 3-2 i finalen, men det var en tydelig sliten hollender som stilte opp i den kampen. Jari hadde nemlig rett før vært igjennom VM-turneringens største nerveprøve da han måtte ut i shoot-out mot Italias representant i semifinalen. Å beskrive med ord de hemningsløse og ville protestene italieneren la for dagen under denne skuddkonkurransen, er umulig, men man får et visst inntrykk ved å studere Channel Fours dokumentarprogram (egen videokassett) fra VM. Her skydde man ingen midler for å forstyrre og psyke ut hollenderen under skuddkonkurransen, men heldigvis for rettferdigheten var det Jari van Brakels som trakk det lengste strået.

I seniorklassen måtte Italias mesterskapsfavoritt si takk for seg i mellomrunden. Der hadde skjebnen plassert Belgia, Frankrike og altså Italia i samme gruppe – man får en viss peiling på kvaliteten i denne gruppen om man tenker seg f.eks. Italia, Vest-Tyskland og Brasil i samme gruppe under et fotball-VM. Her var det altså at belgieren Demarque "uforklarlig" og iallfall helt sensasjonelt tapte hele 0-5 for franskmannen Fernandez i den tredje

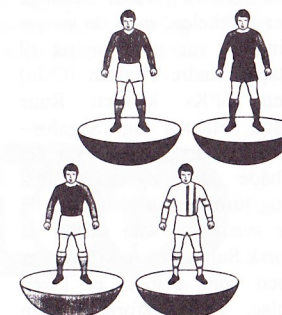
og avgjørende kampen. Belgieren var på dette tidspunktet allerede slått ut, ettersom han hadde tapt for italieneren og Italia/Frankrike hadde spilt uavgjort. Målforskjellen ville dermed kunne avgjøre hvem som gikk videre av franskmannen og italieneren. Resten er historie, og man var ikke helt uforstående til at italieneren etterpå beskyldte belgieren for å ha ydet påfallende liten motstand.

I seniorfinalen ble det dermed Frankrike og meget overraskende Hellas som satte hverandre stevne. Grekeren Tsakiris hadde tidligere på dagen blant annet slått ut regjerende verdensmester Willy Hoffmann fra Sveits, og det var da man for alvor skjønte at Tsakiris måtte tas på alvor. Fernandez tok oppskriftmessig ledelsen i finalen, men grekeren kom tilbake og vant ganske overraskende 2-1. Ellevill jubel og stor ståhei i Luna Park etter den overraskende VM-tittelen. Det var forøvrig en verdig avslutning av et meget godt mesterskap, og gledelig var det at Tsakiris fremsto som eksponent for en mer offensiv Subbuteo enn de fleste av sine motstandere.

Subbuteo-VM i Roma 1990 var også mesterskapet der bordfotballen slo igjennom for alvor i mediesammenheng. Det engelske TV-selskapet Channel Four laget nemlig en fremragende dokumentar-video fra mesterskapet, og reaksjonene var overveldende positive fra de millioner av TV-seere som fikk del i "herligheten": Tvilen som måtte ha vært tidligere om at bordfotball ikke var seriøs idrett, forsvant som det navngjetne dugget fra solen.

André Paulsen ser betenkt ut, men André leverte en hederlig innsats med flagget på brystet under VM-90.

Eriks store gjennombrudd

Og så fikk Erik Sannerholt sitt definitive gjennombrudd som Subbuteo-spiller. Etter en svært så moderat første dag av Telemark Open reiste 25-åringen fra Porsgrunn seg mesterlig på mesterskapets andre dag, med seier over VM-deltager Andre Paulsen i kvartfinalen og avansement til finalen på bekostning av Knut Sagafos i semi'n. Riktig nok ble det tap 1-3 for Oslos Dag Nygaard i finalen, men "Sanner" var uansett telemarksmester ettersom han altså var den av telemarkingene som plasserte seg best.

Mesterskapet i Skien var altså det første kretsmesterskap noensinne, og i alt 23 Subbuteo-utøvere hadde meldt sin ankomst til turneringen. Senioreklassen hadde solid deltagelse med 20 påmeldte, mens juniorklassen etter en gang var et sorgens kapittel hva påmelding angår. Bare tre deltagere var langt i underkant av hva som burde ha vært, særlig med tanke på alle de juniorspillerne som er engasjert i de ulike divisjonene i Grenland.

Telemark Open 6.-7. oktober ble på mange måter outsiders store mesterskap i seniorklassen. Riktig nok var både Dag Nygaard og Erik Sannerholt nevnt blant mulige kandidater til titelen, men de største forventningene var nok knyttet til VM-deltager Andre Paulsen (Oslo) og Skien BFKs kvartett Rune Berg, Audun Flaaten og Sagafos-brødrene. Desto hyggeligere var det da at både Dag og Erik fikk fullklaff, og turneringen viste til fulle at det er svært lite som skiller de beste i norsk Subbuteo. Å si at det er dagsformen som avgjør, er ingen overdrivelse, og dagsformen, den

hadde begge de to nevnte herrer – iallfall på mesterskapets andre dag.

Sannerholt imponerte ikke på noen måte under lørdagens innledningsspill, noe 2-5 i åpningskampen mot Audun Flaaten taler sitt tydelige språk om. Under søndagens mellomrundespill åpnet han med 0-0 mot Arne Johansen, tapte deretter 2-3 mot Audun Sagafos, men sikret seg likevel plass i kvartfinalen ettersom han hadde bedre målforskjell enn Arne Johansen. Det var nemlig de to beste i hver mellomspill-gruppe som gikk til kvartfinale. De fire mellomspillgruppene besto av tre deltagere i hver, og disse hadde i sin tur sikret seg plass i mellomspillet ved å bli blant de tre beste i lørdagens innledningsgrupper.

Tilbake til Sannerholt: I kvartfinalen løsnest det for alvor, og det nærmest utrolige skjedde at VM-deltager Andre Paulsen ble satt på plass med sifrene 3-2. "Sanner" viste overhodet ingen respekt for sin garvede motstander, spilte med stor selvtilitt, og en taktisk glimrende kamp gjorde at han stod distansen ut: Andre Paulsen, den kanskje største forhåndsfavoritten, var slått ut i kvarten. I semifinalen mot Knut Sagafos måtte man til med shoot-out for å kåre vinneren, ettersom de to kombattantene fulgte hverandre til 2-2 gjennom ekstraomgangene. Sagafos hadde allerede vært igjennom nervepirrende ekstraomganger mot Rune Berg i kvartfinalen (vant til slutt 4-2), men bar likevel ikke nevneverdig preg av hardkjøret. Sagafos og Sannerholt bommet og scoret i takt gjennom hele

Polering – en ny dimensjon ved bordfotball

Det var ikke fritt for at mange både sundret seg og trakk på smilebåndet da de under fjorårets NM så Andre Paulsens forberedelser til kampene. Kolbotn-spilleren med solid internasjonal erfaring satt nemlig og gned basen på spillefigurene med en fille tilsatt en eller annen polish. Paulsens motstandere under NM var riktignok forundret over hans utrolige treffsikkerhet, ikke minst med spillefigurer som stod langt unna ballen, men ingen satte dette i forbindelse med Andres nitide polering før kampene. Det var først da den norske ledertrioen Sagafos/Berg/Flaaten under Roma-VM fikk slått fast at alle deltagerne polerte, at det gikk opp et lys for de nevnte tre herrer: Dette var noe som måtte prøves.

Som tenkt, så gjort. Og la det med en gang være sagt: Polering bringer en helt ny dimensjon til Subbuteo-spillet. Spillefigurene kan (fordi de går i rett linje fremover uten å skru) treffe ballen på svært lang avstand, og ikke minst: Man har langt større presisjon i oppdekkingsflickene. Ulempen er at man (som regel) mister skru-effekten, men det er undertegnedes (og langt de fleste mening) at fordelene mer enn oppveier dette.

Hvordan polerer man så Subbuteo-spillerne? Det er mange slags polish som kan brukes, men de fleste bruker møbelpolish, som gjerne skal inneholde bievoks. Deretter tar man

en passelig dose på en eller annen klut eller fille, og gnir godt inn i basen. Deretter tørker man lett av, før man finner man en MYK fille eller pusseskinn. Her i siste fase ligger nøkkelen til å få spillerne glatte – det beste er å prøve med ulike typer filler og pusseskinn og se hvilken som gir best effekt. Deretter kan man gni over en gang i pausen også, men poleringen holder som regel en hel kamp igjennom. Det er selvsagt stor krise hvis man under kampens gang skulle komme til å ta under basen på spillefiguren – da ødelegger man poleringen så å si umiddelbart.

Som sagt: Poleringen har for mange gitt Subbuteo-spillet en helt ny dimensjon, men man må jo selvsagt selv prøve for å se om man lykkes. Vi vil dessuten legge til at Dag Nygaard faktisk vant Telemark Open uten å polere en eneste spiller, noe som ble sett på som ganske oppsiktsvekkende. Det viser iallfall at polering ikke er noen betingelse for suksess, men for mange vil det nok være en hjelp på veien....

Subbuteo®

skuddkonkurransen, før Sannerholt på det åttende skuddet endelig sikret finaleplassen.

Ettersom motstander i finalen ble Oslos Dag Nygaard, var Erik Sannerholt telemarksmester allerede før mesterskapets avslutningskamp. Motstander Dag Nygaard var uten sammenligning den spilleren som overbeviste mest gjennom Telemark Open, og mannen som på forhånd var regnet blant outsiderne (men ikke blant de store favorittene), tapte ikke en eneste av sine i alt syv kamper. La oss ta det i ro og mak: I lørdagens innledningsgruppe 5-1 over Jon Henning Bergane, 4-1 over Espen Johansson og deretter den store triumfen: 2-1 mot Andre Paulsen. I søndagens mellomrunde ble Anders Grorud satt på plass med 6-1, før Knut Sagafos som den eneste av Nygaards motstandere holdt ham til uavgjort 1-1. Og Nygaard fortsatte å imponere: I kvartfinalen ble Magnus Topper slått ut med 0-4, og sannelig fulgte ikke Nygaard opp med samme kalassifre mot Audun Sagafos (bronse i NM) i semifinalen. Rett nok stilte Sagafos junior noe indisponert på søndagen, men dette skal på ingen måte forringe innsatsen til årets suverene vinner av Telemark Open. For det ble nemlig Nygaard med 3-1 i finalen over Erik Sannerholt.

Det kanskje mest oppsiktsvekkende ved Dag Nygaards triumf i denne turneringen, var at han som eneste deltager unnlot å polere spillerne. De øvrige deltagerne måtte imidlertid vantro konstatere at dette likevel kan ha noe for seg, og i Nygaards tilfelle oppveide altså den bedre skruffeekten på spillerne, de vanskelighetene som oppstår når man uten polering skal dekke opp og treffe ballen på lang avstand. Vil dette danne skole

fremover? Neppe, men det skal bli spennende å se om årets vinner av Telemark Open har like stor suksess ved neste korsvei. Får han det med

sine upolerte spillefigurer, vil tvilen for alvor melde seg hos Subbuteo-folket....

Juniorklassen var altså en eneste lang sørgehistorie hva påmeldingen angår. At bare tre juniorer melder seg til deltagelse i en slik storturnering er tankevekkende og ikke minst underlig. Det er nemlig bare en vei å gå hvis man skal bli en bedre Subbuteo-spiller og iallfall hvis man skal lære reglene ordentlig, nemlig å delta i turneringer. Altfor mange synes å være redde for å tape, og man hindres på denne måten både i å utvikle sitt eget spill og kunnskap til Subbuteo, samt i å få verdifull turneringserfaring. Neste store "Grand Slam"-turnering (etter Kongerød Cup i januar), er selve norgesmesterskapet. Der kan det være på sin plass å ha litt turneringserfaring med i ballasten.

Selv om påmeldingen altså var skral i juniorklassen, har de iallfall all ære av sin innsats de tre som stilte opp. Disse tre sanket derfor verdifulle ranking-poeng gjennom sin deltagelse i mesterskapet.

Stian Selander var som ventet uslæelig, og unge Selander blir et hett navn med tanke på NM i mars. Vi kan allerede nå begynne å drømme om en juniorfinale mellom Selander og Tromsøs Gaute Helstrup, Norges juniordeltager i VM.... Kjetil Fosse og Thomas Fredriksen knivet hardt om andre plassen, og takket være sine to seire på lørdag trakk Kjetil det lengste strået mot Thomas. Sistnevnte reiste seg imidlertid knallsterkt på søndag da han først spilte uavgjort og deretter slo sin rival med 3-0.

TOM HANSEN

Det ble i helgen arrangert Telemark Open i bordfotball for første gang. Turneringen samlet 23 deltagere på Skien videregående skole, og var også årets Telemarksmesterskap i denne spesielle formen for «fotball». Erik Sannerholt fra Kongerød Subbuteo Club ble Telemarksmester, men måtte seg slått i finalen i Telemark Open av Dag Nygaard fra Oslo.

Det var også juniorer i ilden i helgen. Best av dem var Stian Selander. Han gikk til topps i både Telemark Open og Telemarksmesterskapet. På de neste plassene fulgte Kjetil Fosse og Thomas Fredriksen, også de fra Skien.

FINALEN

Etter innledende runder lørdag og søndag, var det klart for finalespill søndag. Skiens egen Erik Sannerholt spilte seg frem til finalen for seniorer, der han møtte Dag Nygaard fra Oslo. Finalen ble en spennende affære. Sannerholt hadde et klart spillemessig overtak, men som alle vet, er fotballen rund. Det var nemlig Nygaard som scoret målene i denne kampen. Han spilte taktisk klokt, og roddet i land en 3-1 seier til slutt. Ein fin annenplass til Sannerholt, som også ble Telemarksmester med seieren over Knut Sagafos i semifinalen.

FINGERFOTBALL

Subbuteo Bordfotball er en spennende form for «fotball».

Spillet foregår som navnet sier, på et bord. Reglene er tilpasset vanlige fotballregler, med elleve «spillere» på hvert lag. Det spilles to omganger av femten minutter. Det scores mål på «vanlige fotballmål» med keepere. Ellers er reglene som vanlig, med både offside, «innkast» og corner.

Spillet krever stor presisjon og konsentrasjon. En god porsjon

VINNERNE: Erik Sannerholt og Knut Sagafos tok de to første plassene i helgens Telemarksmesterskap i bordfotball. (Foto: Tom Hansen).

taktisk innsikt kreves også for å hevde seg i dette spillet.

NYTTIG?

Bordfotball er en tilnærmet tro

kopi av den «ordentlige» fotballen. Man må spille taktisk fotball, og spillet kan kanskje brukes i den taktiske treningen av yngre fotballspillere? Dette bør ses nær-

mere på av trenere og ledere rundt omkring i klubbene. Det bør i allefall være en god ide til sosiale samlinger utenfor fotballbanen dette her.

SPORTEN

Telemark Open i bordfotball

RESULTATBØRS *** RESULTATBØRS **

12

TELEMARK OPEN, Skien 6. og 7.oktober 1990

LØRDAG: Innledningsspill senior

Gruppe 1

Øivind Nistad – Magnus Topper	0-2
Knut Sagafos – Jan T. Jacobsen	5-1
Nistad – Sagafos	0-4
Topper – Rune Berg	3-3
Berg – Nistad	9-1
Topper – Jacobsen	3-0
Jacobsen – Nistad	2-1
Berg – Sagafos	2-0
Topper – Sagafos	1-2
Berg – Jacobsen	4-1

Rune Berg	4	310	18- 5	7 poeng
Knut Sagafos	4	301	11- 4	6 "
Magnus Topper	4	211	9- 5	5 "
Jan T. Jacobsen	4	103	4-14	2 "
Øivind Nistad	4	004	2-17	0 "

Gruppe 2

Morten Brændvang – Jonny Drager	1-2
Audun Sagafos – Anders Grorud	7-1
Grorud – Brændvang	2-0
Drager – Sagafos	1-4
Brændvang – Sagafos	0-9
Drager – Grorud	1-1

Audun Sagafos	3	300	20- 2	6 poeng
Jonny Drager	3	111	4- 6	3 "
Anders Grorud	3	111	4- 8	3 "
Morten Brændvang	3	003	1-13	0 "

Vinner av Telemark Open,
Dag Nygaard, Kolbotn.

RESULTATBØRS *** RESULTATBØRS ** 13

Gruppe 3

Audun Flaaten – Erik Sannerholt	5- 2
Trond Pedersen – Sannerholt	0-10
Flaaten – Morten Svendsen	3- 0
Flaaten – Pedersen	7- 0
Svendsen – Pedersen	2- 0
Sannerholt – Svendsen	4- 3

Audun Flaaten	3	300	15- 2	6 poeng
Erik Sannerholt	3	201	16- 8	4 "
Morten Svendsen	3	102	5- 7	2 "
Trond Pedersen	3	003	0-19	0 "

Gruppe 4:

Andre Paulsen – Espen Johansson	3-0
Jon H. Bergane – Dag Nygaard	1-5
Paulsen – Bergane	4-1
Arne Johansen – Johansson	3-0
Paulsen – Johansen	2-0
Nygaard – Johansson	4-1
Nygaard – Paulsen	2-1
Johansen – Bergane	6-2
Bergane – Johansson	1-0
Nygaard – Johansen	4-1

Dag Nygaard	4	400	15- 4	8 poeng
Andre Paulsen	4	301	10- 3	6 "
Arne Johansen	4	202	10- 8	4 "
Jon H. Bergane	4	103	3-15	2 "
Espen Johansson	4	004	1-11	0 "

SØNDAG: Sluttspill senior

GRUPPE A:

Morten Svendsen – Jonny Drager	0-0
Rune Berg – Morten Svendsen	4-0
Rune Berg – Jonny Drager	4-0

RESULTATBØRS * RESULTATBØRS**

Berg	2	200	8-0	4 poeng
Svendsen	2	011	0-4	1 "
Drager	2	011	0-4	1 "

Svendsen videre på shoot-out mot Drager.

GRUPPE B:

Arne Johansen - Erik Sannerholt	0-0
Audun Sagafos - Arne Johansen	3-0
Audun Sagafos - Erik Sannerholt	3-2

Sagafos	2	200	6-2	4 poeng
Sannerholt	2	011	2-3	1 "
Johansen	2	011	0-3	1 "

GRUPPE C:

Andre Paulsen - Magnus Topper	1-0
Audun Flaaten - Magnus Topper	2-2
Andre Paulsen - Audun Flaaten	2-0

Paulsen	2	200	3-0	4 poeng
Topper	2	011	2-3	1 "
Flaaten	2	011	2-4	1 "

GRUPPE D:

Anders Grorud - Knut Sagafos	2-2
Dag Nygaard - Anders Grorud	6-1
Knut Sagafos - Dag Nygaard	1-1

Nygaard	2	110	7-2	3 poeng
Sagafos	2	020	3-3	2 "
Grorud	2	011	3-8	1 "

RESULTATBØRS * RESULTATBØRS *******KVARTFINALE :**

Rune Berg - Knut Sagafos	2-4 (c.e.o.)
Audun Sagafos - Morten Svendsen	5-1
Erik Sannerholt - Andre Paulsen	3-2
Dag Nygaard - Magnus Topper	4-0

SEMIFINALE:

Dag Nygaard - Audun Sagafos	4-0
Erik Sannerholt - Knut Sagafos	2-2 (c.e.o.)
Sannerholt vant 5-4 på shoot-out	

BRONSEFINALE:

Knut Sagafos - Audun Sagafos	4-2
------------------------------	-----

FINALE:

Dag Nygaard - Erik Sannerholt	3-1
-------------------------------	-----

Vinner av B-sluttspill: Jon Henning Bergane.

JUNIOR: (Dobbelt serie både lørdag og søndag)

Stian Selander - Kjetil Fosse: 7-0, 6-0, 4-0, 8-0
 Stian Selander - Thomas Fredriksen: 8-1, 8-0, 7-1, 5-0
 Kjetil Fosse - Thomas Fredriksen: 2-0, 4-0, 1-1, 0-3

Stian Selander	8	800	53 - 2	16 poeng
Kjetil Fosse	8	215	7 - 29	5 "
Thomas Fredriksen	8	116	6 - 35	3 "

Ferdigspillte tabeller høsten 90

SUBBUTEO BORDFOTBALL; 1. DIVISJON GRENLAND

Audun Flaaten	16	12	1	3	59 - 16	25 poeng
Rune Berg	16	10	4	2	63 - 19	24 poeng
Audun Sagafos	16	10	4	2	53 - 22	24 poeng
Knut Sagafos	16	9	2	5	48 - 14	20 poeng
Magnus Topper	16	8	4	4	38 - 22	20 poeng
Erik Sannerholt	16	7	3	6	38 - 32	17 poeng
Morten Svendsen	16	4	2	10	23 - 43	10 poeng

Anders Grorud	16	2	0	14	12 - 71	4 poeng
Trond Pedersen	16	0	0	16	6 - 100	0 poeng

SUBBUTEO BORDFOTBALL; 2. DIVISJON GRENLAND

Stian Selander	16	13	3	0	49 - 6	29 poeng
Ronny Andersen	16	10	4	2	40 - 13	24 poeng
Marius Langkås	16	8	3	5	38 - 24	19 poeng

Jonny Drager	16	6	4	6	19 - 20	16 poeng
Trond Sagafos	16	5	5	6	23 - 22	15 poeng
Thomas Jensen	16	5	5	6	23 - 28	15 poeng
Thor-Erik Isaksen	16	5	4	7	17 - 34	14 poeng
Kjetil Fosse	16	4	4	8	13 - 23	12 poeng

Andre Rustad	16	0	0	16	5 - 59	0 poeng
--------------	----	---	---	----	--------	---------

SUBBUTEO BORDFOTBALL; 3. DIVISJON avd.A GRENLAND

Jon H Bergane	18	16	2	0	79 - 12	34 poeng
Morten Brændvang	18	12	4	2	47 - 15	28 poeng

Øyvind Nistad	18	12	3	3	45 - 11	27 poeng
Rune Eriksen	18	11	1	6	40 - 18	23 poeng
Alexander Løberg	18	7	2	9	30 - 32	16 poeng
Tommy Berge	18	7	1	10	31 - 39	15 poeng
Espen Johansson	18	7	1	10	19 - 29	15 poeng
Kristoffer Solvik	18	5	2	11	23 - 41	12 poeng
Tom Arne Martinsen	18	4	2	12	12 - 37	10 poeng
Lars Valen	18	0	0	18	2 - 94	0 poeng

SUBBUTEO BORDFOTBALL; 3. DIVISJON avd.B GRENLAND

Morten Gusfre	14	10	3	1	38 - 6	23 poeng
Roger Sørensen	14	9	4	1	27 - 10	22 poeng
Thomas Fredriksen	14	6	3	5	17 - 17	15 poeng
Kenneth Flatmo	14	5	5	4	12 - 17	15 poeng
Jan A. Pedersen	14	4	4	6	11 - 14	12 poeng
Ole J. Skarseth	14	3	5	6	13 - 23	11 poeng
Rolf-Kr. Grande	14	1	5	8	7 - 19	7 poeng
Thomas Stordalen	14	1	5	8	3 - 22	7 poeng

Regelspesialisten har ordet

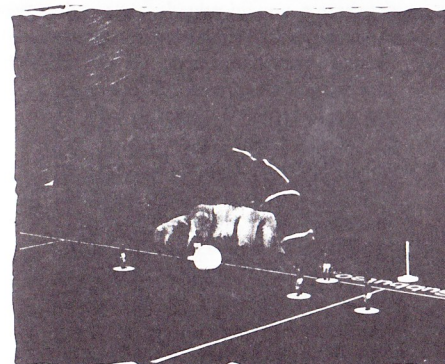
SPØRSMÅL: Ballen ligger på skuddlinja. Jeg flikker spiller mot ballen som går via en av mine spillere innenfor skuddfeltet og i mål. Ballen var helt innenfor skuddfeltet før den traffspilleren min. Er dette korrekt mål?

SPØRSMÅL: Jeg vil tvinge fram en femmeter fra motspilleren min. Ballen ligger helt innenfor skuddfeltet ved mitt mål, det samme gjør motspillerens figur. Er det tilstrekkelig at min spillefigur står innenfor egen banchalvdel?

SVAR: Nei! Begge de impliserte spillerfigurene og ballen inkludert må være innenfor skuddfeltet ved ditt eget mål for at du skal kunne framtvinge utspill fra egen femmeter.

SPØRSMÅL: Spillefigurer som ligger nede er jo nøytrale, men hva med en offside situasjon. Jeg mener at det bør avblåses offside for en spiller som ligger nede i en slik posisjon fordi dommeren egentlig skal reise opp spillefiguren så fort han oppdager en spillefigur som ligger. Har jeg rett?

SVAR: Ja! Du har helt rett. En spillefigur som ligger nede er nøytral, men som du selv sier helt korrekt; Dommeren har ansvaret for å reise denne opp. En spillefigur som ligger nede skal altså avblåses for offside dersom han ligger i en slik posisjon og ballen spilles forbi den nest siste forsvarsspilleren (keeperen inkludert).

SVAR: Nei! Ballen må være helt og fullstendig innenfor skuddfeltet før det siste flikket mot ballen blir tatt før ballen ruller i mål.

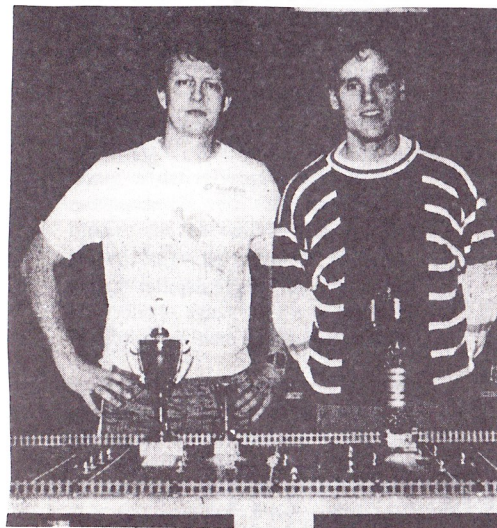
Skien BFK-dominans i Grenlandsligaen

Audun Flaaten kan titulere seg den første offisielle ligamester noensinne i Subbuteo Bordfotball. Etter et halvt år og 16 knallharde matcher var det "superveteran" Flaaten (spilt Subbuteo i 21 år) som omsider trakk det lengste strået i 1.divisjon Grenland. Klubbkameratene fra Skien BFK Rune Berg og Audun Sagafos fulgte hakk i hæl, bare poenget etter Flaaten, mens Knut Sagafos sørget for storeslem for Skien BFK ved å legge beslag på fjerdeplassen – fem poeng etter ligamesteren.

Flaaten hadde et godt utgangspunkt etter halvspilt serie ettersom han inntil da bare hadde avgitt ett poeng (til Rune Berg). Pausen frem til andre halvdel av serien hadde imidlertid ikke gjort 34-åringen særlig godt, og det virket som om ligamesterskapet skulle glippe da Flaaten tapte tre av sine fire første kamper. Først ble det 0-1 mot Magnus Topper, deretter reiste serielederen kjerringa mot telemarksmester Erik Sannerholt (3-2), før "skjebnekampene" mot to av de hardeste rivalene, Rune Berg og Knut Sagafos. Kampen Berg-Flaaten ble en ulidelig spennende affære, og mange trodde nok ligamesterskapet ble avgjort i Bergs favør da han prikket inn 3-2 mot Flaaten sekunder før slutt. Bergs sjanser ble ikke akkurat forringet med Knut Sagafos sin velfortjente 2-0 gevinst over Flaaten. Sagafos senior var på dette tidspunktet den store formspilleren, og syntes en stund umulig å slå med sin gjerrige, men svært effektive spillestil.

Midt oppe i alt dette fortsatte den kanskje hardeste konkurrenten Audun Sagafos å plukke poeng jevnt og trutt, og alt kunne egentlig skje fire serierunder før slutt. Rune Berg ville

bli ligamester om han tok full pott i sine resterende kamper, det samme kunne Audun Sagafos bli, mens Audun Flaaten og Knut Sagafos var avhengige av at konkurrentene tapte poeng. Avgjørelsen falt da de nevnte fire herrer unnagjorde de resterende av sine innbyrdes kamper. Audun Flaaten var bare nødt til å slå navnebroder Sagafos for å fortsatt ha håp om ligatitelen. Sagafos ledet to ganger i kampen, lå foran 2-1 ved pause, men tre kjappe scoringer av Flaaten tidlig i 2.omgang avgjorde kampen i sistnevntes favør med 4-2. Og lykken fortsatte å smile til Flaaten ettersom kampene Sagafos/Sagafos (1-1) og Berg/Audun Sagafos (2-2) begge endte uavgjort. Dette var rene drømmeresultatene for Flaaten, som etter alt å dømme ville være ligamester hvis han slo Morten Svendsen i sin siste kamp. Det gjorde han, men 2-0 seieren satt meget langt inne. Dermed var det bare teorien som kunne frata Flaaten ligamesterskapet, ettersom Audun Sagafos i sin siste kamp måtte slå sterke Magnus Topper med 14 mål. I stedet endte kampen uavgjort 2-2, og Audun Sagafos mistet derfor også anneplassen til Rune Berg, som hadde bedre målforskjell. Berg ble forøvrig toppscorer i elitedivisjonen med hele 63 fulltreffere, mens Knut Sagafos var gjerrigst i forsvar med sine 14 baklengsmål.

Audun Flaaten og Rune Berg ble h.h.v. grenlandsmester og cupmester.

I 2.divisjon var Stian Selander utilnærmelig: Hele fem poeng foran annenmann, kun tre avgitte poeng på 16 kamper, og suverene 49-6 i målforskjell. Ronny Andersen slo følge med Stian opp i 1.divisjon, mens Marius Langkås som tredjemann på tabellen kunne sikre 1.divisjonsbillett ved å slå Anders Grorud (nest-sist i 1.divisjon) i play-off. Det ble tre høydramatiske kamper mellom Grorud/Langkås, og det var først i den tredje kampen (uavgjort i de to første) at Langkås omsider halte 1.divisjonskontrakten i havn med 1-0. Dermed rykket altså tre spillere opp fra 2.divisjon, og det knytter seg stor spenning til disse ungguttenes inntreden i toppdivisjonen.

I 3.divisjon var Jon Henning Bergane og Morten Gusfre utilnærmelige vinnere av sine respektive avdelinger – Bergane ble dessuten ligaens suverene skytterkonge, med hele 81

scoringer på 18 kamper. 34 poeng av 36 mulige sier også det meste om hvor lite spennende kampen var om topplassen i 3.divisjon avdeling A. Mer spenning var det derimot om 2.plassen og retten til kvalifiseringsspill for 2.divisjon. Her ble det en innbitt strid mellom Morten Brændvang, Rune Eriksen og Øivind Nistad, og etter 18 serierunder var det omsider Brændvang som kapret 2.plassen, ett poeng foran Nistad. I B-avdelingen, der altså Morten Gusfre vant, sikret Roger Sørensen seg 2.plassen og retten til kvalispill om plass i 2.divisjon. Han møtte her Morten Brændvang (nr. 2 i avd.A) og Kjetil Fosse (nestsist i 2.divisjon). Etter kvalifikampene disse tre imellom rykket Morten Brændvang opp, Kjetil Fosse beholdt plassen i 2.divisjon, mens Roger Sørensen spiller i 3.divisjon også neste sesong.

Man kan trygt slå fast at seriespillet i de tre divisjonene har vært en formidabel suksess, i den forstand at det har engasjert 36 Subbuteo-spillere gjennom en hel høstsesong. Problemet var lenge de altfor trange lokalitene, men det har lettet avviklingen betraktelig at man nå har

kunnet ta i bruk lokaliteter ved Skien videregående skole. Likevel: Selv syv baner er ikke nok til å få utviklet ligakampene fort nok, og Telemark Bordfotballkrets må sies å ha et forholdsvis hyggelig problem når de skal sette opp terminlisten for vårsesongen 1991. Det spilles altså to divisjonsspill og to cupmesterskap hvert år, ett om våren og ett om høsten. Interessen er stadig økende blant Subbuteo-entusiastene, og det har også hatt sitt å si for interessen at lokalpressen har fulgt opp divisjonsspill og turneringer på sportssidene. Noe å tenke på for andre deler av landet?

Spillesystemer – hva er best ?

Hva er mest effektivt i Subbuteo: Det ultradefensive 7-0-3 eller et mer offensivt system som f.eks. 4-3-3 ? Meningene er delte og erfaringene blandede. Tendensen i VM gikk så absolutt i retning av førstnevnte, og det var jo nettopp det gjerrige, møysommelige og presise Subbuteo-spillet som dominerte i hvert fall blant seniorenene i VM. Her hjemme vant Gaute Helstrup NM med sitt 7-0-3 system, et system også finalemotstanderen Andre Paulsen brukte.

At 7-0-3 allikevel ikke på noen måte er det eneste saliggjørende, har vi fått flere eksempler på. Dag Nygaard vant Telemark open med en langt mer offensiv variant, topprankede Rune Berg og Audun Sagafos bruker begge 4-3-3 i de aller fleste kamper, odet samme gjorde Audun Flaaten andre del av sesongen da han vant ligamesterskapet i Grenland. Knut Sagafos, som er ranket som nr. 3 på listen over norske Subbuteo-spillere, sverger imidlertid til 7-0-3 varianten. I Sagafos system har vingbackene en viktig funksjon i oppbyggingen av angrepsspillet, ettersom det blir deres oppgave å understøtte de to-tre spillerne som ligger og stanger mot motstanderens forsvar.

Svakheten med 4-3-3 systemet er selvsagt at man slipper inn flere mål enn med et syvmannsforsvar, men på den annen side får man også langt større slagkraft og tyngde fremover på

banen. Til forskjell fra 7-0-3 varianten, der angrepsspillet gjerne baserer seg på lange baller fra forsvarsrekka, kan man ved et system

som 4-3-3 møysommelig bygge opp et solid angrep fra midtbanen av, og de tre midtbanespillerne sørger for verdifull støtte bakfra når man er i angrep. Man har kort sagt mer av banespillet ved 4-3-3 systemet, men spørsmålet er selvsagt om man klarer å utnytte dette og score flere mål enn man slipper inn.

De defensive systemene som 7-0-3 er svært vanskelige for motstanderen å finne ut av, i den forstand at man gjerne blir gående og stange i den kompakte forsvarsmuren. Dette fører ofte til at vedkommende i bevisst eller ubevisst desperasjon kjører flere mann fremover, noe som selvsagt fører til et blottlagt forsvar som er svært sårbart for kontringer. For den som behersker kontringspillet og som vet å ta vare på de få mulighetene man får, er dette systemet ideelt. Ulempen er selvsagt at man pådrar seg spillet hele tiden, og det skal nerver til for å holde motstanderen unna ved å spille en så typisk forsvarskamp.

Vi har her bare pekt på to av de mest vanlige systemene. Det finnes selvsagt utallige andre varianter, blant annet hadde Audun Flaaten lenge stor suksess med 1-4-2-3, der altså en anvendelig og bevegelig sweeper lå bak som en ekstra sikring. Rune Berg

kjørte lenge et 6-1-1-2 system, der en midtbanespiller var defensiv, den andre offensiv medhjelper for de to spissene. Spillesystemene er mange, og man kan vel konkludere med at de ulike systemer passer for ulike spillertyper. Sist, men ikke minst viktig er det selvsagt å ta hensyn til motstanderen ved valg av system: Møter man en spiller som er klart bedre enn en selv, vil det nok som regel lønne seg å kjøre opp en bastant forsvarsmur og håpe på et uavgjort resultat. Helt til slutt bør det legges til

Berg cupmester i Grenland

Rune Berg ble historiens første cupmester i Grenland. Berg (24) vant "FA-cupen" etter å ha slått en av sine argeste konkurrenter Audun Flaaten med 4-3 i en finale det vil gå frasnag om lenge. Sistnevnte vant jo ligamesterskapet knepent foran nettopp Rune Berg, og det var på mange måter en revansjekamp fra Bergs side når han møtte Flaaten i cupfinalen. Enn skjønt revansje – Flaaten har aldri slått Berg i en obligatorisk kamp, og greide det altså heller ikke denne gang. Det var imidlertid ikke så mye som manglet, selv om det så svært så mørkt ut for ligamesteren etter 1. omgang. Berg sjokkåpnet nemlig ved å ta ledelsen etter bare 20 sekunder (!), og Flaaten var uten mulighet på Bergs praktfulle lobb. Sistnevnte viste flere prøver på at han kanskje har Subbuteo-Norges beste skuddfinger.

at de ultradefensive spillersystemene selvsagt krever at man brukes polish på spillefigurene, iallfall hvis man skal kunne gjøre seg håp om å få til noe som ligner på angrepsspill. Poleringen gjør jo at en av forsvarsspillerne uten altfor store vanskeligheter kan treffe baller helt oppe ved motstanderens skuddlinje.

Og det skulle bli mer Berg. Bare to minutter etter sjokkscoren i åpningssekundene, bommet Flaaten katastrofalt med sin utkeeper, og det var bare for motstanderen å trille ballen inn i tomt bur. Da "Manchester United" (= Bergs favorittlag) øket til 3-0 etter bare seks minutters spill i første omgang, regnet vel alle med at kampen var kverket for godt, særlig ettersom det ikke var noen forandring i siffrerne ved pause. Flaaten ville det imidlertid annerledes. Med sitt QPR-lag fant Flaaten etterhvert frem den lette og hurtige stilen som tidligere hadde sikret ham ligamesterskapet, og en utrolig opphenting fant sted utover i 2. omgangen. Jevnt og trutt spiste Flaaten opp forspranget, spilte helt uten nerver, og klarte altså 3-3 og ekstraomganger. Disse ble også ulidelig spennende, men en scoring av Berg midtveis i 1. ekstraomgang sikret

en meget fortjent cup-triumf for spilleren som er ranket nest-best i Norge, men som før denne søndagen aldri hadde vunnet noe mesterskap.

Deltagelsen i FA-cupen var absolutt brukbar: 26 spillere lar seg så avgjort høre. Ettersom det altså var snakk om cupmesterskap, var det selvsagt ren utslagning hele veien, og enda morsommere (eller om man vil, enda mer hjerterått): Det var ingen seeding av deltagerne, bare ren trekning hele veien. Dette førte til at Magnus Topper og Knut Sagafos (henholdsvis nr. 5 og 7 på Norges-rankingen) møtte hverandre allerede i 1. runde. Sagafos vant 3-2 etter ulidelig spennende ekstraomganger. "Belønningen" for Sagafos var å trekke Stian Selander (suveren 2. divisjonsmester og suveren på toppen av junior-rankingen) i neste runde. Stian vant like godt 2-1, men tapte i sin tur for Ronny Andersen (nr. 2 i 2. divisjon) i neste runde. I semifinalen ble det bråstopp for Andersen med 1-7 mot Audun Flaaten, men det skal legges til at unge Andersen slet tungt med et dårlig polert lag i 1. omgang.

Om vi sporer opp Bergs "stamtavle" i cupen, er det først verd å merke seg Jon Henning Berganes 3-2 gevinst over Morten Svendsen i første kampen. Sistnevnte (nr. 7 i 1. divisjon) ledet 2-1 til det bare var meget kort tid igjen av kampen, men den suverene 3. divisjonsmester Bergane (som forøvrig er storfavoritt til å rykke opp i 1. divisjon denne sesongen) kom uhyre sterkt tilbake og sikret seg avansement. I kvartfinalen møtte Bergane en annen "coming man" i norsk Subbuteo, nemlig Morten Brændvang (Berganes hardeste konkurrent i 3. divisjon i fjor, og også han storfavoritt til å rykke

opp i 1. divisjon denne sesongen). Dette ble mesterskapets mest dramatiske kamp, ettersom man her måtte ha shoot-out for å kåre vinneren. Bergane trakk det lengste strået med 2-1 på skuddkonkurransen, og trakk like godt Rune Berg i semifinalen. Berg hadde i kvartfinalen slått ut Atle Austad, som i egenskap av eneste ikke-ligaspiller var cupens store overraskelse. 22-åringen nådde altså helt til kvartfinalen, men der ble det som ventet tap mot Rune Berg. Semifinalen Berg/Bergane endte med knepen 2-1 margin til førstnevnte, som altså beseiret Audun Flaaten med 4-3 i mesterskapets siste kamp, og således sikret seg det gedigne trofeet.

Magnus Topper har startet vårsesongen formidabelt og kjemper helt i toppen av Grenlands 1. divisjon. Se opp for Magnus Topper i årets NM i april i Skien.

Første rankingliste i Norge !!!

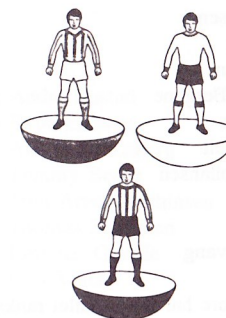
Subbuteo-journalen kan nå for første gang i norsk Subbuteo presentere rangeringen over de beste bordfotballspillerne i Norge. Spillere over hele landet kan samle rankingpoeng i følgende turneringer og mesterskap: Lokale ligaer med minimum seks deltagere, lokale cupmesterskap, NM, Telemark Open, Kongerød Cup, samt i andre større turneringer som godkjennes av Norges Bordfotballforbund. De store turneringene må – for å kunne gjelde som poenggivende for rankingen – være åpne for deltagere fra hele landet, og det settes krav om et visst minimum av deltagere. I utgangspunktet tenker vi oss fire store "Grand Slam"-turneringer hvert år, nemlig NM, Telemark Open, Kongerød Cup, samt en større Grand Prix-turnering i Oslo (den første vil bli arrangert høsten 1991). Vi håper imidlertid at det kan tas initiativ også i andre deler av landet til slike store turneringer.

Det er kun siste årets resultater som gir grunnlag for ranking-poeng. Således vil ranking-poengene fra NM 1990 bli strøket når NM 1991 er ferdig avviklet, poengene fra Telemark Open 1990 strykes når neste Telemark Open er vel overstått, osv. Når det gjelder lokale liga- og cupmesterskap, er det vanlig at man arrangerer to i året, men dette er selvsagt fritt opp til den enkelte arrangør rundt om i landet. Det er imidlertid bare DEN SIST AVVIKLEDE serien som gir grunnlag for plassering på ranking-listen. Man kan altså ikke spille fire ligamesterskap i året og får rankingpoeng for alle tilsammen. Det er bare det siste ligamesterskapet som teller. Det samme gjelder for lokale cupmesterskap.

Som sagt: Resultater fra lokale ligaer med seks deltagere eller mer, vil om ønskelig bli registrert av NBFF og rankingpoeng gitt. Et lokalt cupmesterskap må telle minst 12 spillere for å bli godkjent som poenggivende.

Så over til poengsatsene: I store turneringer som NM, Telemark Open, Kongerød Cup og andre store turneringer, er poengskalaen som følger:

Vinner:	25 poeng
Nr. 2:	20 "
" 3:	15 "
" 4:	12 "
Tapende kvartfinalister	8 "
Utslått i mellomrunde, evtl. nr. 3 i innledende gruppespill	3 "

Første rankingliste i

I ligaspill gis poeng etter følgende skala:

Vinner:	25 poeng
Nr. 2:	20 "
" 3:	15 "
" 4:	12 "
" 5:	11 "
" 6:	10 "
osv.	

I Grenland vil dette si at man oppnår rangeringspoeng et godt stykke ned på 2.divisjonstabellen.

I cupmesterskap (med minst 12 deltagere) brukes følgende skala:

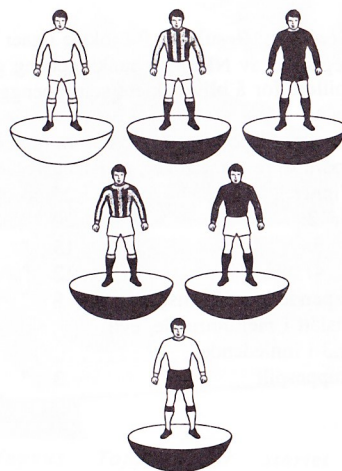
Vinner:	15 poeng
nr. 2:	10 "
Tapende semifinalist	5 "
Tapende kvartfinalist	2 "

Etter Kongerød Cup 19.-20.januar (rapport i neste nummer) er rangeringen over norske Subbutco-spillere som følger:

SENIOR.

1) Erik Sannerholt	63
2) Rune Berg	51
3) Audun Sagafos	50
4) Audun Flaaten	49
5) Magnus Topper	47
6) Dag Nygaard	40
7) Knut Sagafos	37
8) Andre Paulsen	36
9) Morten Svendsen	32
10) Kenneth Nilsen	16
11) Anders Grorud	11
12) Ronny Andersen	10
13) Jonny Drager	
Trond Pedersen	9
15) Jon Henning Bergane	8
16) Trond Sagafos	6
17) Eivind Skurtveit	
Arne Hjorth Johansen	
Øivind Nistad	3
20) Atle Austad	
Morten Brændvang	2

Øvrige seniorspillere har ikke samlet rankingpoeng.

Norge !!!

Toppranget i juniorklassen: Stian Selander(Gimsøy KSK).

Kan Krokeldalens (Tromsø) Gaute Helstrup vippe ham av pinnen under NM?

NBFF opererer selvsagt med egen rangering for juniorspillerne. Disse får poeng på samme måte som senioren, det vil si at vinneren av junior-NM vil få 25 poeng, osv. Når det gjelder ligaen i Grenland, har vi valgt å gjøre det på følgende måte for juniorene (de spiller jo i samme divisjonssystem som senioren): Beste junior i seriesystemet får 25 poeng (i Grenlandsligaens tilfelle Stian Selander, som vinner av 2.divisjon), nest-beste junior får 20 poeng, osv. Når det gjelder det lokale cupmesterskapet, brukes ingen slik rekkefølge blant juniorene, det vil si at juniorene må spille seg til minimum kvartfinale for å få poeng, akkurat som senioren.

JUNIOR.

1) Stian Selander	77	10) Andre Rustad	10
2) Kjetil Fosse	46	11) Rune Eriksen	9
3) Thomas Fredriksen	29	12) Alexander Løberg	7
4) Roger Sørensen	28	13) Tommy Berge	6
5) Gaute Helstrup	25	14) Tom Arne Marthinsen	5
6) Marius Langkås	20	15) Thomas Stordalen	4
7) Thomas Jensen	15	16) Rolf Kr. Grande	3
8) Thor-Erik Isaksen	12	17) Lars Valen	2
Thomas Langeland			

Øvrige juniorspillere har ikke samlet rankingpoeng.

Subbuteo-klubber

I det store utland er de aktive Subbuteo-spillerne engasjert i egne klubber. Her i Norge er det foreløpig opprettet klubber i Skien, Porsgrunn og Tromsø (som vi vet om), men vi inviterer andre til å gjøre det samme.

Eneste kravet til registrering av klubb er ganske enkelt at man har minst tre medlemmer (uansett alder) og at disse er medlemmer av NBFF.

Når det gjelder navn på klubber som skal registreres i NBFF, står man stort sett fritt med hensyn til klubbnavn, men følgende restriksjoner gjelder: Navn på utenlandske byer (som f.eks. Liverpool, Barcelona, Napoli) får ikke være med i klubbnavnet. Navn som United, Rovers, Rangers, Kickers, Real o.l. kan gjerne være med og da i sammenheng med klubbens stedsnavn. Et klubbnavn som **Liverpool Bordfotballklubb** vil altså ikke bli godkjent, mens derimot navn som **Real Haugesund**, **Gimsøy Kickers**, **Skien Bordfotballklubb** er OK. Husk at stedsnavnet altså skal være med i klubbnavnet (det kan gjerne være bydelsnavn).

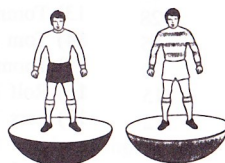
På sikt regner vi med å arrangere eget NM for klubb lag (lagmesterskap). Kanskje også en norgescup mellom de klubbene som er interessert? Vinneren vil da kunne representere Norge i Europa-cupen for Subbuteo-klubb lag.

Lokale Subbuteo-ligaer

I Skien er landets første Subbuteo-liga satt i gang. 14 spillere har meldt seg på. Det spilles dobbelt serie, og hver spiller skal altså igjennom 26 knallharde kamper før mesteren er kåret. Neste sesong vil det i Skien/Porsgrunn bli både 2. og 3. divisjon, med knallhard fight om opp- og nedrykk, akkurat som i virkelig fotball.

NBFF lar utfordringen gå videre: Slå dere sammen og start egne Subbuteo-ligaer. Resultater og tabeller innrapporteres til oss slik at vi får registrert resultatene og publisert dem i Subbuteo-journalen. Vi vil også kunne være behjelpelige etterhvert med å skaffe diplom til deltagere og vinnere. Alle deltagere må selvsagt være medlemmer av NBFF for at resultatene skal bli registrert og godkjent.

Vi håper på denne måten at størstedelen av landet etterhvert vil bli dekt av slike lokale Subbuteo-ligaer. Sett igang!

• • • Skriv til oss! • • •

- Har du synspunkter på hva bladet bør inneholde?
- Ønsker du kontakt med andre Subbuteo-spillere i Norge? (F.eks. for å brevveksle, bytte ting, spille kamper.)
- Har du spørsmål som har med Subbuteo å gjøre? (Hva som helst!)
- Ønsker du å presentere Subbuteo-klubben du er med i for resten av Subbuteo-Norge?
- Ønsker du å sende inn resultater fra turneringer eller ligaspill?

Da er du hjertelig velkommen til å skrive til oss! Ved siden av en større reportasje i hvert nummer ønsker vi at bladet skal ha følgende faste spalter:

- Subbuteo-kontakt
- Du spør — vi svarer
- Klubbpresentasjon
- Leserbreve
- Resultatbørs
- Regeleksperter har ordet
- Praktiske tips

Det er mye opp til leserne hvor mye som skal gjøres ut av de enkelte spaltene. Har du noe på hjertet, så skriv!

Vår adresse: **SUBBUTEO-JOURNALEN**, Pb. 1404, 3701 Skien

Dette får du som medlem av NBFF:

- Subbuteo-journalen tilsendt i posten minst 4 ganger i året.
- Rett til deltagelse i turneringer og mesterskap.
Det er KUN medlemmer av NBFF som får delta.
- Fritt tilsendt Subbuteos regler for viderekomne,
dvs det internasjonale turneringsreglement (som også gjelder i
hjemlige turneringer og mesterskap).

☐ **JA!** Jeg ønsker å bli medlem av Norges Bordfotballforbund.
Årskontigenten kr. 75,- er betalt til postgiro 0824 0769167

NAVN:

ADRESSE:

FYLKE:

FØDSELSDATO (ELLER ALDER):

☐ **JA!** Jeg/vi ønsker også å registrere følgende Subbuteo-klubb i NBFF.
(Alle medlemmer av klubben må være tilsluttet NBFF)

KLUBBNAVN:

FORMANNENS NAVN OG ADRESSE:
.....
.....

NAVN PÅ MEDLEMMER:
.....
.....
.....

Sendes NBFF, Postboks 1404, 3701 Skien